

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग
सहायक सूचक (राजपत्र अनंकित चतुर्थ श्रेणी सरह) पदको खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पदको परीक्षा योजना (Examination Scheme) लाई देहाय बमोजिमको चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा (Written Examination)	पूर्णाङ्क :- २००
द्वितीय चरण :- विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण	
तृतीय चरण :- अन्तर्वार्ता (Interview)	पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : - लिखित परीक्षा (Written Examination)

पत्र	विषय/खण्ड	अंकभार	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान तथा बौद्धिक परीक्षण	७० ३०	१००	४०	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	५० प्रश्न X २ अङ्क = १०० अङ्क	१ घण्टा
द्वितीय	(क) नेपाली	४०	१००	४०	विषयगत	७ प्रश्न X २ अङ्क = १४ अङ्क ४ प्रश्न X ५ अङ्क = २० अङ्क ३ प्रश्न X २ अङ्क = ६ अङ्क	२ घण्टा ३० मिनेट
	(ख) अंग्रेजी	३०				१० प्रश्न X १ अङ्क = १० अङ्क १ प्रश्न X ४ अङ्क = ४ अङ्क २ प्रश्न X ५ अङ्क = १० अङ्क ३ प्रश्न X २ अङ्क = ६ अङ्क	
	(ग) गणित	३०				१० प्रश्न X ३ अङ्क = ३० अङ्क	

२. द्वितीय चरण : - विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण

विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण	प्रथम चरणको परीक्षामा सफल उम्मेदवारहरूको तोकिएको नेपाल सरकारको स्वामित्वमा रहेको अस्पताल वा स्वास्थ्य संस्थाबाट विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण गराइनेछ। यसरी स्वास्थ्य परीक्षणमा उत्तिर्ण भएका उम्मेदवारहरू मात्र अन्तर्वार्ता परीक्षामा समावेश हुन सक्नेछन्।
---------------------------	--

३. तृतीय चरण :- अन्तर्वार्ता (Interview)

पूर्णाङ्क :- ३०

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	-	मौखिक (बोर्ड अन्तर्वार्ता)

द्रष्टव्य :

१. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी हुनेछ।
२. वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ। तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन।
३. बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनैपनि प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन।

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग
सहायक सूचक (राजपत्र अनंकित चतुर्थ श्रेणी सरह) पदको खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

४. लिखित परिक्षामा मोबाईल (Mobile) र अन्य कुनैपनि प्रकारका विद्युतीय उपकरणहरू प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
५. विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
६. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
७. प्रथम चरणको लिखित परीक्षामा छनौट भएका उम्मेदवारहरू मात्र द्वितीय चरणको **विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण**मा सहभागी हुन पाउने छन् ।
८. **विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण**बाट छनौट भएका उम्मेदवारहरू मात्र तृतीय चरणको **अन्तर्वार्ता** परीक्षामा सहभागी हुन पाउने छन् ।
९. प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) र तृतीय चरण (अन्तर्वार्ता) को परीक्षाको कुल अङ्क योगका आधारमा अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ ।
१०. पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०७७/११/१२

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग
सहायक सूचक (राजपत्र अनंकित चतुर्थ श्रेणी सरह) पदको खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

प्रथम पत्र :- सामान्य ज्ञान तथा बौद्धिक परीक्षण

पूर्णाङ्क :- १००

१. सामान्य ज्ञान :

(३५ प्रश्न × २ अङ्क = ७०)

- (क) नेपालको इतिहास सम्बन्धी ज्ञान
- नेपालको आधुनिक इतिहास सम्बन्धी जानकारी ।
- (ख) नेपालको भूगोल सम्बन्धी ज्ञान
- ऐतिहासिक तथा धार्मिक दृष्टिकोणले नेपालका महत्वपूर्ण स्थलहरु ।
 - नेपालको क्षेत्रफल, सीमाना र भौगोलिक विभाजन ।
 - पर्यटकीय दृष्टिकोणले नेपालका महत्वपूर्ण स्थलहरु ।
 - नदी तथा हावापानीको आधारमा नेपालको विभाजन ।
 - नेपालका प्रमुख राजमार्ग, शिखर, नदी, ताल र झरनाहरु ।
 - नेपालका पाईने संरक्षित जनावर तथा पंक्षीहरु ।
 - नेपालका राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा संरक्षित क्षेत्रहरुको नाम, स्थान र त्यहाँ पाईने मुख्य जनावर तथा पंक्षीहरु ।
- (ग) नेपालमा प्रचलित धर्म, भाषा, संस्कृति र जातजाति सम्बन्धी जानकारी ।
- (घ) संविधान सम्बन्धी ज्ञान
- नेपालमा जारी भएका हालसम्मका संविधानहरुको नाम
 - नेपालको संविधान - (जारी मिति, भाग/धारा र अनुसूची संख्या)
- (ङ) नेपालको राजनैतिक विभाजन - संघ, प्रदेश, जिल्ला तथा स्थानिय निकाय सम्बन्धी जानकारी ।
- (च) नेपाल विशेष सेवा ऐन तथा राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग सम्बन्धी जानकारी ।
- (छ) दक्षिण एसियाली क्षेत्रीय सहयोग संगठन (SAARC) - (सार्कका प्रमुखहरु, सदस्य राष्ट्र, राजधानी र राष्ट्र/सरकार प्रमुखहरु)
- (ज) महत्वपूर्ण समसामयिक राष्ट्रिय घटनाहरु सम्बन्धी ज्ञान ।
- (झ) कम्प्युटर सम्बन्धी जानकारी ।

२. बौद्धिक परीक्षण (आई.क्यू.)

(१५ प्रश्न × २ अङ्क = ३०)

२.१ शाब्दिक बोध अन्तर्गत

- अनुक्रम, समरूपता, वर्गिकरण, मिल्दो नमिल्दो छुट्याउने, दिशा र दुरी ज्ञान सम्बन्धी परीक्षण ।

२.२ अशाब्दिक बोध अन्तर्गत

- अनुक्रम, समरूपता, वर्गिकरण, Water Images र Mirror Images .

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग
सहायक सूचक (राजपत्र अनंकित चतुर्थ श्रेणी सरह) पदको खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र :- नेपाली, अंग्रेजी र गणित

पूर्णाङ्क :- १००

खण्ड (क) :- नेपाली (४० अङ्क)

१. नेपाली व्याकरण

(७ प्रश्न × २ अङ्क = १४ अङ्क)

१.१ पदवर्ग/शब्दवर्ग

- नाम, सर्वनाम र विशेषण छुट्याउने,

१.२ शब्दभण्डार

- पर्यायवाची, अनेकार्थी, विपरीतार्थी, श्रुतिसमभिन्नार्थी, लघुतावाची र समूहवाचक शब्द,
- सामान्य उखान टुक्काको प्रयोग,

१.३ शब्दनिर्माण

- उपसर्ग, प्रत्यय लगाएर शब्द निर्माण

१.४ वाक्य संश्लेषण र वाक्य विश्लेषण

- सरल वाक्यबाट संयुक्त वाक्यमा संश्लेषण
- संयुक्त वाक्यबाट सरल वाक्यमा विश्लेषण

१.५ विभक्तिको प्रयोग

१.६ वाक्यतत्त्व र वाक्यान्तरण

- लिङ्ग, वचन, पुरुष, आदर, काल, करण-अकरण,

२. बोध, अभिव्यक्ति र लेखन सीप

(४ प्रश्न × ५ अङ्क = २० अङ्क)

२.१ शुद्ध लेखन (अशुद्ध गरी लेखिएको वाक्यलाई शुद्ध गरी लेख्ने)

२.२ बुँदा लेखन/सारांश लेखन

२.३ पत्र, निवेदन र निमन्त्रणा लेखन

२.४ छोटो निबन्ध लेखन (१५० शब्द सम्म)

३. नेपालीबाट अंग्रेजीमा अनुवाद

(३ प्रश्न × २ अङ्क = ६ अङ्क)

- सामान्य वर्तमान, सामान्य भूत वा सामान्य भविष्यत कालका (बढिमा ५ शब्दहरूबाट बनेका सरल वाक्यहरूको अनुवाद)

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग
सहायक सूचक (राजपत्र अनंकित चतुर्थ श्रेणी सरह) पदको खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
खण्ड (ख) :- अंग्रेजी (३०अङ्क)

- 1. English Grammar :** (10 × 1 = 10 Marks)
- 1.1 Fill in the blanks :
- Article
 - Preposition
 - Noun
 - Pronoun
 - Verbs (Singular and Plural)
- 1.2 Tense (Simple Present, Simple Past & Simple Future)
- 2. Reading and Writing** (1× 4= 4 Marks & 2× 5= 10 Marks)
- 2.1 **Comprehension of a given passage:**
- Core theme, True/false identification from the passage with maximum 7 sentences.
- 2.2 **Letter/Application writing**
- Official letter
 - Applications
- 2.3 **Short essay writing – (upto 150 words)**
- 3. Translation from English to Nepali. (sentence of simple tense with maximum five words)** (3 × 2= 6 Marks)

खण्ड (ग) :- गणित (३०अङ्क)

- गणितका साधारण समस्याहरु (१० प्रश्न × ३ अङ्क = ३० अङ्क)
१. सेट (Sets)
 २. वर्गमूल र घनमूल (Square root and Cube root)
 ३. दशमलव, भिन्न र प्रतिशत (Decimal, Fraction and Percentage)
 ४. समय र काम (Time and Work)
 ५. नाफा र नोक्सान (Profit and Loss)
 ६. छुट (Discount)
 ७. साधारण ब्याज (Simple Interest)
 ८. खण्डिकरण (Factorization)
 ९. महत्तम समापवर्त्य (H.C.F) र लघुत्तम समापवर्त्य (L.C.M.)
 १०. त्रिभुज र आयतको परिमिति र क्षेत्रफल निकाल्ने सामान्य समस्या (Perimeter and Area of triangle and rectangle)